

נו. תורה אור השלם

הרואה פרק תשיעי ברכות

מסורת הש"ס

1. שורך טבוח לעיניך ולא תאכל ממנו חמור וזול מלפניך ולא ישוב לך אצרך ונתות לאיביך ואין לך מושע: דברים כח לא 2. בנים ובנות תוליד ולא יהיו לך בי ילבי בשבי: דברים כח מא

3. בניך ובנותיך נתנים לעם אחר ונעיקך ראות וכלות אליהם כל היום ואין לאל דברם כח לב 4. לך אבל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב וייןך כי כבר רצה האלהים את מעשיך: קהלת ט ז 5. זרע רב תוציא השדה ומעט תאסף כי יחסלנו דברים כח פ"י 6. יומים יהיו לך בכל גבולך ושמן לא תסוף כי ישל זיתך: דברים כח מ 7. ורוא כל עמי הארץ כי שם י נקרא עליך ונקרא דברים כח י

רבינו הגנאל

א"ל הואי אשיתא דנפל פ"י כחל. א"ל הואי אפדנא דאבי דנפל פ"י אפדנא חצר. ונפל מנקריה פ"י מוח שבקדק. א"ל אודרא מבי סדיא נפק. פ"י הנוצה היוצא מן הכסת. גמירי דקללת חכם אפי' בהנם היא באה. פ"י מתקיימת.

עומד עליו צלמורא להשמיע צקול רס לרצים כקול חמור הנערע: וי"ו דפטור חמור גהיט מפסינך. צפרשת והיה כי יציאך וכל פטר חמר מפדה צפשהו והוא חסר וי"ו וצתפילין של רבא כתבו הכותב מלא וזמ"ח מתקו והיינו גהיט מחוק: דשא צרייסא. דלת חילון שצבית: אספק מפס. השומרת את הצבית:

כני. שניס הפנימיות שקורין משילרר"י: תרתי נשי מגרשא. שאשמו של אדם קרויה יונה דכתיב יונתני מתמתי: סרין קולפי בלעה. מכת מקל עב צראשו כראשי לפמות: בלא מזרים. נחלה בלא מזרים כלומר קרקעות רחצים ורצים: וכספין אנקיס. כסוי עפר הפוסת ממשולת החומה: ונסר מוקרי. נשר מוח: אודרא מצי סדיא. המוכין יולאין מן הכר שצמראשמוי: הללא מצרשא. הלל שאנו קורין צפסת. לפי שיש הלל אחר הקרוי הלל הגדול קורין לזה הלל המלרי: ניסי מטרשאני כל עמי נסיס נקרא ניסן שעל כל צרה הצאה לישראל אומרים אותו על גאולתן: הוה קא אזיל. צר הדיא צהדיה לרצא: צארצא. צספניה: אמר צהדי גברא דמטרשאני ליה ניסא למה לי. שמא כאן יארע לו הנס שמתצב עספניה והוא ינלל: צדיך קיימא. כך הוא תלוי הפסוקן אס לטונה אס לרעה והפסוק לי לרעה: אשמו של רבא צת רב חסדא היתה: טורוינא דמלכא. שומר אזלר המלך: נפל סלנא. מולע: שיראי

קיסר. מלך רומי והיה לו תגר עם פרסיים: מאי הוינא. מאלי ארצה בלילה חלום: משהי לך פרסאי. עושים כך עבודת המלך. כמו לא חמרר דחד מנהון שחרית (מרגו צמדנר טו). ולשון חכמים (ספרי פ' דברים) הדבך לשחור וישמחו לך: ושבו לך. יללונך צבתי: וטחיני צ קשייסא. יכופו אורח לטחון גרעיני תמרים: ט צבור טו. מלך פרס: פסיד עסקך. מתקלקל פרקמטיא שך: ולא אהני לך למיכל. מתוך לערך לא יעשם לך שום מאכל: מרווח עסקך. ומתוך שמחך לא תתאוה לאכול שמהיה לצב צשמחך: והיא. אשך: לפוחי פחד. להפגי להגנת: מרישוא. זרע רב תוציא השדה: צדינא דמלכא. אזלר שחכשיי המלך שם יצבר על ידי גנבים ויעלילו עליך לומר שאתה גנבתם: קל וחומר מינך. אס רבא נחמד כל שכן שיחשדונו וחו ויראו ממך: חסא. חורת: עיף עסקך. כול צריו חכורת שהיא רחצה וכפולה: מרי עסקך. שנאו לכל ומר יהיה הסמורה שך: צהינא. הם היו משתכרים ציין: חלי עסקך. מתוך כלומר שמתן סחורתך צול: דקדיח. גדלה: עשיק עסקך. צוקר תמכרנו כמו עשיק לגבך (צ"מ ד' (3). לרצא ח"ל קאוי עסקך. לשון קאוי הכל ישנאו: מהצעי עסקך. יתצקש עסקך ויחזרו אחריו לקנות: דקאי אאיסון. מראשומי. כדמתרגמינן מראשומי אסדויה (ברלשית כח): מלכא הויה. ראש ישיבה הדורש דרשות והממורגמן

א) חנינא, ט) דברים כח. קדוש מה: א) יצמות סג: ושם ארבע רב תן בר רבא אמר רב, ד) ונבט סו: א) ג' עי' היבן ע"ז: כח. כפשי"א וכו' שם ד"ה הכי, ו) יסוד לחומת צבתי כך פשיטי צי"ק ג' ד"ה לאשין וכו' ע"ש ועבורך פ"י כחל, ו) ג' הערך אודלא פ"י טולא, ח) ולעיל ד"ה: ט) מכות יא, ו) סנהדרין לו: ז) ג' הערך טו"א פ"י שומי המעיליס, ו) ד"ה שבו לפני ד"ה וכו', ט) שמו"ט יג, ו) ז' ע"ש הש"ס ה'.

הגהות הב"ח

א) נבי' וקויט פסוקא לפסו: ב) שם ותפשי ליה רבא דחיל כולי עלמא ואמרי רבא איתפסי אן לא כל שכן אמרי ליה: א) שם נביט מפלין עיין רבא ראשבה וא"ו דפטור חמור גהיט תפלה לטוף אול: ד) ר"ש ד"ה שבו מלכא מן פרס:

גליון הש"ס

גבי א"ל אשך שבבא. ע"י לקמן דף ס"ב ע"א מוס' ד"ה רבא:

לעוי רש"י

משילרר"י [מישילרר"ש]. שניים טוחנתו.

מוסף רש"י

את אמרת לקריבך. לתת כמו קטנה לקטנה, ואשמו אמרה שמהנה לקטנה (קדושין מה). בבירא. צבור (שבת סו). כבי. מקום מושב השנים וזלתי"ש (ע"ז כח). ע"י חוס' שם. אשיתא. חמה (ב"ב ג).

דהוי כעם אחר לרבא א"ל דבייתהו שכיבא ואתו בניה ובנתיה לידי איתחא אחריתי אדאמר רבא אמר ר' ירמיה בר אבא אמר רב מאי דכתיב בנך ובנותיך נתונים לעם אחר זו אשת האב אקרינן בחלמין לך אכול בשמחה לחמך לאבוי אמר ליה מרווח עסקך ואכלת ושתי וקרית (6) לפכווי פחדך אקרינן זרע רב תוציא השדה לאבוי א"ל מרישיה לרבא א"ל מסיפיה אקרינן יזיתים יהיו לך בכל גבולך וגו' לאבוי א"ל מרישיה לרבא א"ל מסיפיה אקרינן יזראו כל עמי הארץ וגו' לאבוי א"ל נפק לך שמא דריש מתיבתא הויה אימתך נפלת בעלמא לרבא אמר ליה בדינא דמלכא אתבר ומתפסת בנגבי ודייני כולי עלמא קל וחומר מינך למחר אתבר בדינא דמלכא ואתו (8) ותפשי ליה לרבא. אמרי ליה חזן חסא על פום דני לאבוי א"ל עיף עסקך כחסא לרבא א"ל מרי עסקך כי חסא אמרי ליה חזן בשרא על פום דני לאבוי אמר ליה בסים חמוך ואתו כולי עלמא למזבן בשרא וחמרא מינך לרבא אמר ליה תקיף חמוך ואתו כולי עלמא למזבן בשרא למיכל ביה אמרי ליה חזן חביתא דתלי בדיקלא לאבוי אמר ליה מדלי עסקך כדיקלא לרבא אמר ליה חלי עסקך כתמרי אמרי ליה חזן רומנא דקדחי אפום דני לאבוי אמר ליה עשיק עסקך כרומנא לרבא אמר ליה קאוי עסקך כרומנא אמרי ליה חזן חביתא דנפל לבריא לאבוי א"ל מתבעי עסקך כדאמר נפל פתא בבירא ולא אשתכח לרבא א"ל פסיד עסקך ושדי ליה לבריא אמרי ליה חזינן בר חמרא דקאי אאיסון ונוער לאבוי אמר ליה מלכא הויה וקאי אמורא עלך לרבא א"ל פטר חמור (9) גהיט מתפילך א"ל לדידי חזי לי ואיתיה אמר ליה וא"ו דפטור חמור ודאי גהיט מתפילך לסוף אזל רבא לחודיה לגביה אמר ליה חזאי דשא ברייתא דנפל אמר ליה אשך שכבא אמר ליה חזאי (10) ככי ושני דנתור א"ל בנך ובנתך שכבן אמר ליה חזאי תרתי יוני דפרחן א"ל תרי נשי מגרשת אמר ליה חזאי תרי גרגלידי דלפתא אמר ליה תרין קולפי בלעת אזל רבא ההוא יומא ויתב בי מדרשא כוליה יומא אשכח הנהו תרי סגי נהורי דהוו קמנצו בהדי הדדי אזל רבא לפרוקיניהו ומחוהו לרבא תרי דלו למחוייה אחריתי אמר מסתי תרין חזאי לסוף אתא רבא ויהיב ליה אנרא א"ל חזאי אשיתא דנפל א"ל נכסים בלא מצרים קנית א"ל חזאי אפדנא דאבוי דנפל וכסיין אבקיה א"ל אבוי שכיב ומתיבתיה אתיא לגבך א"ל חזאי אפדנא דידי דנפיל ואתו כולי עלמא שקיל לבינתא לבינתא א"ל שמעתך מברין בעלמא א"ל חזאי דאבקע רישי ונתר מוקרי א"ל אודרא מבי סדיא נפיק א"ל אקרינן הללא מצרשא בחלמא א"ל ניסא מתרחשי לך הוה קא אזיל בהדיה בארבא אמר בהדי גברא דמתרחיש ליה ניסא למה לי בהדי דקא סליק נפל סיפרא מיניה אשכחיה רבא וחזא דהוה כתיב ביה (11) כל החלומות הולכין אחר הפה אמר רשע בדיך קיימא וצערתך כולי האי כולהו מחילנא לך בר מברתיה דרב חסדא יחא רעוא דלמסר ההוא גברא לידי דמלכותא דלא מרחמו עליה אמר מאי אעביד גמירי (12) דקללת חכם אפילו בחנם היא וכ"ש רבא דבדינא קא לייט אמר איקום ואגלי (13) דאמר מר גלות מכפרת עון קם גלי לבי רומאי אזל יתיב אפתחא דריש טורוינא דמלכא ריש טורוינא חזא חלמא א"ל חזאי חלמא דעייל חכם באצבעתי א"ל הב לי זוזא ולא יהב ליה לא א"ל ולא מידי א"ל חזאי דנפל תכלא בתרתין אצבעתי א"ל הב לי זוזא ולא יהב ליה ולא א"ל חזאי דנפל תכלא בכולה ידא א"ל נפל תכלא בכולהו שיראי שמועי כי מלכא ואתויה לריש טורוינא קא קטלי ליה א"ל אנא אמאי אייתו להאי דהוה ידע ולא אמר אייתוהו לבר הדיא אמרי ליה אמטו זוזא דיך דחבבו שיראי